

10 jaar Voorall in woord en beeld

10 jaar Voorall

Eén op de acht Nederlanders heeft te maken met een fysieke, verstandelijke of zintuiglijke beperking of chronische ziekte. Velen van hen kunnen niet zelfstandig en volwaardig aan de samenleving deelnemen. Zij ervaren bijvoorbeeld hinder bij het gebruik van de openbare ruimte doordat trottoirs, winkels en gebouwen onvoldoende toegankelijk zijn. Of zij kunnen van sommige vormen van openbaar vervoer geen gebruik maken. Ook kunnen zij vaak moeilijk een plek op de arbeidsmarkt veroveren of behouden. Kortom, er bestaan nog vele hindernissen bij het gelijkwaardig deelnemen aan de samenleving. Stapje voor stapje worden verbeteringen gerealiseerd, waarbij wetgeving, gemeentelijk beleid en beïnvloeding door organisaties als Voorall ondersteunend zijn. Gelijke toegankelijkheid, gelijkwaardige participatie en volledige inclusie blijven echter onze aandacht vragen.

Al 10 jaar zet Voorall zich in om aandacht te genereren voor en de positie te verbeteren van de ruim 100.000 Hagenaars met een beperking of chronische ziekte. Op de resultaten

zijn we trots. De groep Hagenaars met een beperking die zelfstandig(er) kan leven en (makkelijker) kan meedoen in onze stad groeit. Maar we zijn er nog niet. Onze inbreng en invloed blijft hard nodig om beleidsmakers en uitvoerders, ondernemers, organisaties en inwoners van Den Haag bewust te maken dat er ruim 100.000 Hagenaars met een beperking zijn. Zij horen erbij en Voorall blijft zich inzetten om de ruimte en mogelijkheden voor hen om mee te doen, te vergroten. Het is immers niet zo dat iemands beperking kan worden toegerekend aan iemand persoonlijk, maar als dit ertoe leidt dat die persoon niet volledig kan participeren, dan is dit de samenleving wel aan te rekenen.

Op 29 september 2016 bestond Voorall 10 jaar. Dit jubileum hebben wij gevierd met onze tientallen vrijwilligers, netwerk- en samenwerkingspartners en vele Hagenaars met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking of chronische ziekte. In dit boekje vatten wij 10 jaar hoogtepunten van Voorall samen.

Op eigen benen 2006-2008

Voorall ging op 1 oktober 2006 van start met een duidelijk doel voor ogen: het behartigen van de belangen van Hagenaars met een beperking. De stichting komt voort uit de Raad Welzijn Gehandicapten (RWG) en het Regionaal Patiënten Consumenten Platform (RPCP, nu Zorgbelang). Deze platforms van belangenbehartiging richtten zich op regionaal niveau op welzijn en gezondheid in het algemeen. De regionale belangenbehartiging voldeed echter niet aan de verwachting van de gemeente voor de stad Den Haag en het specifieke gehandicaptenbeleid. Dit maakte de weg vrij voor de oprichting van Stichting Voorall. In die tijd gaf toenmalig wethouder Jetta Klijnsma aan dat zij "een herkenbare Haagse organisatie wilde waar ze op een goede manier last van had".

Dit leidde ertoe dat Voorall sinds oktober 2006 uitvoering geeft aan haar missie om Hagenaars met een beperking op een gelijkwaardiger manier in staat te stellen deel te nemen aan de samenleving. Hierbij gaat Voorall uit van de wensen en behoeften van haar doelgroep en spreekt zij deze aan op hun eigen kracht en niet op haar beperking. Vanuit deze visie onderhoudt Voorall een levendige dialoog met de stad om signalen van de achterban op te vangen

en hun informatie te verstrekken over relevante ontwikkelingen. Deze signalen en ontwikkelingen vormen ook de basis voor gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente en andere instanties over de belangen van deze groep. Maar het blijft niet bij adviseren alleen: Voorall organiseert ook activiteiten en initieert, ontwikkelt en implementeert projecten die in de praktijk een verschil maken voor haar achterban.

Het in contact staan met Haagse burgers en vrijwilligers is waarom beleidsmedewerker Ieke de Leeuw zich met passie inzet voor Voorall: "Zij laten ons vanuit hun leven zien wat wel en niet werkt als het gaat om zorg en participatie in Den Haag. Vanuit deze ervaringsdeskundigheid meedenken met de gemeente over een goede invulling van het sociaal domein is de grote meerwaarde."

De eerste (ad interim) directeur Jan Booij zette Voorall met de pijlers van dialoog, (ervarings)deskundig advies, initiëren en organiseren op de kaart. Anke van Kampen was toen voorzitter van de Raad van Toezicht en zij zou dit tot 2014 blijven. Terugkijkend zegt zij daarover: "Voorall heeft niet gekozen voor de benadering dat mensen met een beperking slachtoffers zijn die hulp nodig hebben.

13

In plaats daarvan nam de stichting als uitgangspunt dat zij mensen zijn met dezelfde rechten als ieder ander en dat de samenleving de taak heeft om te zorgen dat iedereen, ondanks een beperking, gebruik kan maken van die rechten. Dus ook met een beperking moet je kunnen genieten van een voorstelling of van het strand. En het openbaar vervoer moet toegankelijk zijn voor iedereen." In 2007 nam de nieuwe 'vaste' directeur Edwin Graafland het stokje van Jan Booij over. Samen met Yvonne Roos en Tillie van Wijk - die ook nu nog zijn verbonden aan

Voorall - ging hij invulling geven aan de ambities.

In 2007 werd ook de vereniging 'Doe Voorall Mee' opgericht. Hierin zijn sindsdien lokale patiënten- en belangenorganisaties en clubs voor sport en vrijetijd vertegenwoordigd. Op die manier kan Voorall haar spreekbuisfunctie voor alle Hagenaars met een beperking met nog meer volume en gewicht vervullen.

Opbouwen 2008-2010

6

In 2008 ging Voorall ook fysiek op eigen benen staan, door een eigen kantoor aan de Van Diemenstraat 196 te betrekken. Op deze plek kreeg het team van professionals vaste vorm. Bovendien groeide de groep vrijwilligers in rap tempo. Gezamenlijk hielden beroepskrachten en vrijwilligers zich met verschillende thema's bezig.

Het thema 'toegankelijkheid' was een belangrijk speerpunt. Zo organiseerde Voorall een voorlichtingsbijeenkomst voor de gemeente Den Haag over toegankelijke informatie voor mensen met een beperking. Om duidelijk te maken waar iemand met een visuele beperking tegenaan kan lopen bij het online zoeken van informatie, demonstreerde een blinde

man hoe hij een website bezoekt en leest. Ook vormde Voorall een leespanel om te zorgen dat nieuwe regelgeving in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) begrijpelijk was voor de mensen die ermee te maken kregen.

Naast de toegankelijkheid van informatie was er in deze periode veel aandacht voor de fysieke toegankelijkheid: om drempels aan te pakken introduceerde Voorall in 2008 haar eerste TestTeam. Dit was het 'Mobiele TestTeam' van mensen met een fysieke beperking, dat tot de dag van vandaag testen uitvoert van publieke gebouwen en de openbare ruimte. In 2009 kwam dit team in actie tijdens de Europese verkiezingen.

10

29 september 2016
Voorall 10 jaar

Steekproefsgewijs testte het team tien Haagse stembureaus op toegankelijkheid. Deze steekproeven en het terugkoppelen van de resultaten aan de gemeente, doet Voorall tot op de dag van vandaag.

Voor toegankelijk openbaar vervoer was het zogenaamde 'Spleetbreedte-onderzoek' van de toen nieuwe RandstadRail uit 2008 een belangrijk resultaat. De spleetbreedte heeft betrekking op de afstand tussen het voertuig en het perron en is belangrijk als iemand met een hulpmiddel het vervoermiddel in wil. Om een vinger aan de pols te houden is dit onderzoek in de jaren erna herhaald. In 2009 startte Voorall met het project 'Kennismaking RandstadRail': "RandstadRail was op dat moment het eerste openbaarvervoersysteem toegankelijk

voor mensen met een beperking. Op die manier zelfstandig reizen was een heel nieuwe ervaring voor onze doelgroep. Vandaar dat wij een coachingsproject startten, waar mensen overigens nog steeds gebruik van kunnen maken," aldus projectleider Margreet Roemeling.

Het formuleren van algemene voorwaarden voor integraal toegankelijk openbaar vervoer voor betrokken beleidsmakers en vervoerders, gebeurde ook in 2009. De werkgroep Toegankelijk Openbaar Vervoer (TOV) was hiervoor verantwoordelijk. Ed Vols is sinds 2012 voorzitter van de TOV op vrijwillige basis: "Ik voel me betrokken bij de doelgroep van Voorall en wil me daar graag voor inzetten. Zodat mensen met een beperking zich net als iedereen zelfstandig kunnen verplaatsen."

Uitbouwen en verbinden 2010-2013

Naast het fysiek testen van de stemlocaties, bracht Voorall voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2010 ook een advies uit aan de deelnemende politieke partijen. Daarbij vroegen wij hen bij het opstellen van hun programma rekening te houden met Hagenaars met een beperking, door bijvoorbeeld inclusief beleid en toegankelijkheid als aandachtspunten op te nemen.

Om mensen met een visuele beperking in staat te stellen zich te informeren over de verkiezingen, stelde Voorall in 2011 een toegankelijk informatieblad voor hen op. Blinden en slechtzienden ontvangen dit blad sindsdien voor elke verkiezing. Deze en andere acties passen in het uitgangspunt 'Inclusief beleid' dat Voorall sinds dat moment als leidraad nam.

'Inclusiviteit' kwam ook tot uitdrukking in het organiseren en met beleidsmakers bespreken van inspraakreacties met de achterban. Dit gebeurde onder andere voor de gehandicaptennota 'Hoezo gehandicapt?' en het Meerjarenbeleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning 'Zorg voor elkaar'. Op advies van Voorall stelde toenmalig wethouder Zorg Rabin Baldewsingh het beleidskader 'Inclusief Beleid' vast. Daarnaast initieerde Voorall in 2012 met de collega-platforms van de vier grote steden een gezamenlijke brandbrief tegen de gevolgen voor mensen met beperkingen van plannen in het Regeerakkoord.

10

Om specifiek jongeren met een beperking een stem te geven, startte Voorall in 2011 'Onbeperkt Haags'. Dit online platform voor en door Haagse jongeren met een fysieke beperking of een chronische ziekte biedt informatie en maakt het delen van ervaringen mogelijk. Lysanne Bakker is vanaf het begin betrokken bij Onbeperkt Haags en zegt over haar werk: "Ik ben vrijwilliger, maar intussen voel ik me een teamlid van Voorall."

Er kwamen in deze periode ook twee nieuwe TestTeams bij: 'Zicht op Den Haag' voor mensen met een visuele beperking en 'Den Haag Nieuw Centraal' voor het monitoren van de toegankelijkheid

tijdens de verbouwing van station Den Haag Centraal. Voorall ging door met het testen en adviseren op het gebied van de openbare ruimte, publieke gebouwen en het openbaar vervoer. Ook kwam daar de toegankelijkheid van Haagse stranden bij. Adviseerde Voorall in 2009 al over de mogelijkheden voor mensen met een beperking zich te bewegen op de nieuwe boulevard van Scheveningen, in 2011 organiseerde Voorall een heus 'Strandevent' om bekendheid te geven aan de mogelijkheden van toegankelijke strandrecreatie voor mensen met een beperking.

In de jaren daarna ontwikkelde en presenteerde Voorall haar visie op het Haagse toegankelijke strand. Wethouder Baldewsingh gaf een financiële impuls voor het verwezenlijken daarvan. In 2013 sloegen Voorall, de dienst OCW en Strandbeheer van de gemeente, Biesieklette en strandtenthouders de handen ineen om mensen met een beperking optimaal mee te laten genieten van strandrecreatie in Scheveningen en Kijkduin.

In deze periode werd ook de basis gelegd voor verbindingen met andere netwerkpartners in de stad, zoals Stichting Mantelzorg, Ouders Ontmoeten Ouders van Migrant (OOOM), de stedelijke alliantie Divers Den Haag,

de Stedelijke Ouderen Commissie (SOC), HOF Vrijwilligerswerk en ADO Den Haag. Samen met deze organisaties ging Voorall voorlichtingsbijeenkomsten en activiteiten organiseren voor mensen met een beperking en hun naasten. Ook brachten zij gezamenlijk adviezen uit op het gebied van mantelzorg, interculturalisatie, aanpasbaar bouwen, vrijwilligerswerk en vrijetijdsbesteding voor mensen met een beperking.

Naast deze lokale partnerschappen, initieerde Voorall dat de gemeente Den Haag zich als één van de eerste steden aansloot bij 'Ongehinderd'. Dit landelijke platform biedt met een website en app inzichtelijke informatie over toegankelijkheid van openbare gelegenheden in de stad. Voorall ging hier voortvarend mee aan de slag, stelde een speciaal 'Ongehinderd TestTeam' samen en vulde de website en app met toegankelijkheidsgegevens van Haagse locaties. Directeur van Ongehinderd, Gerard de Nooij zegt over Voorall: "Al jarenlang een waardevolle samenwerkingspartner om samen de stad Den Haag toegankelijker te maken." Huidig projectleider toegankelijkheidsinformatie bij Voorall – Lisa Koolhoven – benadrukt het inclusieve en positieve karakter van Ongehinderd: "Iedereen kan op elk moment informatie toevoegen en raadplegen via de website en app. Die zijn zo opgesteld dat de

nadruk ligt op de voorzieningen die een bepaalde locatie wél toegankelijk maken. Naast de verbeterpunten, waar uiteraard ook ruimte voor is. Met deze positieve insteek groeit de betrokkenheid bij toegankelijkheid van bijvoorbeeld Haagse ondernemers."

Sinds 2011 doet Voorall jaarlijks mee aan de landelijke vrijwilligersdagen van 'NLdoet'. Hiervoor werft Voorall vrijwilligers die werkzaam zijn bij Haagse bedrijven en die zich voor een ochtend of een middag willen committeren. Voorall koppelt deze mensen vervolgens aan TestTeamleden om samen Haagse locaties op toegankelijkheid te testen. Een prima manier om de bewustwording rondom het leven van mensen met een beperking te vergroten!

• 29 september 2016
• Voorall 10 jaar

Blijven zaaien en oogsten 2013-2015

Na een periode van bevorderen van bewustwording en het bereiken van de eerste resultaten op het gebied van inclusief beleid, kreeg het inclusief denken en doen verder vorm in de jaren daarna. De gemeente Den Haag introduceerde de werkmethode 'Agenda 22'. Agenda 22 helpt gemeenten en belangenorganisaties bij het maken van beleidsplannen voor mensen met een beperking en heeft betrekking op gelijke rechten op het terrein van onderwijs, werk, inkomen, zorg en wonen. Voorall was bij deze werkmethode betrokken door de scans die de gemeente Den Haag hiermee had uitgevoerd, te beoordelen. Om een betere verbinding te krijgen tussen de achterban van Voorall en Haagse bedrijven die de activiteiten van Voorall financieel en materieel willen ondersteunen, werd in 2013 de stichting 'Vrienden van Voorall' opgericht.

De (voorbereiding op de) veranderingen in de Wmo met de verdergaande decentralisatie van taken naar de gemeente, hield de gemoederen in 2014 flink bezig. Ter voorbereiding op de nieuwe Wmo nam Voorall in 2014 samen met ervaringsdeskundigen en leden van de eigen Wmo-werkgroep het 'Conceptbeleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning 2015-2016' onder de

loep. Sinds januari 2015 vallen ook begeleiding en kortdurend verblijf onder de taken van de gemeente en moet voor zorg en ondersteuning eerst in het eigen netwerk gekeken worden. Daarnaast is ook de uitvoering van de Participatiewet overgegaan naar de gemeente waardoor bijvoorbeeld jong gehandicapten (Wajongers) met arbeidscapaciteit via de gemeente aan het werk worden geholpen.

Voorall werd in deze periode steeds vaker en in een vroegtijdig stadium betrokken bij beleidsontwikkeling en werd daarmee een volwaardige gesprekspartner voor de gemeente met betrekking tot inclusief beleid. Zo organiseerde Voorall een expertmeeting om ervaringsdeskundigen uit de achterban input te laten leveren voor de nieuwe gehandicaptennota. Ook werkte Voorall intensief samen met de gemeente op het thema 'Verkeer en Mobiliteit'. Omdat wegopbrekingen een extra grote uitdaging vormen voor mensen met een beperking richtte Voorall in 2014 het TestTeam 'Werk in Uitvoering' op.

Voorall ontving vanaf deze periode jaarlijks specifieke subsidie voor het bevorderen van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer en de openbare

ruimte. De activiteiten die in dit kader werden en worden georganiseerd staan allemaal in het teken van het stimuleren van de participatie van mensen met een beperking aan het maatschappelijke leven. Ook werden er 'Ervaringstours' georganiseerd waarmee ambtenaren en raadsleden konden ondervinden hoe het is om met een beperking aan het verkeer deel te nemen. Wethouder Karsten Klein (Zorg) deed mee aan één van deze tours om zelf te kunnen ervaren wat mensen met een beperking in het dagelijks leven meemaken.

In 2015 was een belangrijk wapenfeit voor Voorall de organisatie van een expertmeeting met landelijke deskundigen over de bruikbaarheid van het voetgangersgebied 'Spui-Grote

Marktstraat-Kalverstraat'. De uitkomsten werden gedeeld met de gemeente met als doel de mogelijkheden voor mensen met een visuele beperking te vergroten. Het hele proces had een landelijke voorbeeldfunctie voor het toegankelijk maken van voetgangersgebieden. Een en ander kreeg een vervolg door een student onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden van digitale geleidelijnen in dit voetgangersgebied.

In deze periode deden zich ook enkele personele wisselingen voor. Anke van Kampen, voorzitter van de Raad van Toezicht van het eerste uur, werd eind 2014 opgevolgd door Donny Brandon. En Edwin Graafland nam in 2015 afscheid als directeur. Wim Carabain nam het stokje van hem over.

Verbreden en verdiepen 2016 en verder

Door de nieuwe Wmo, de invoering van de Participatiewet, de ratificatie van het VN-Verdrag en signalen uit de achterban werden de werkzaamheden van Voorall met diverse nieuwe thema's uitgebreid. Voorbeelden daarvan zijn het bevorderen van de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt, informatieverstrekking over de gevolgen van de Participatiewet en aandacht voor innovaties in de zorg, waaronder de toepassing van sensortechnologie.

Om verder invulling te geven aan inclusief beleid vond Voorall vier ervaringsdeskundigen bereid zitting te nemen in de Cliëntenraad Sociaal Domein van de gemeente. In januari 2016 zijn deze en andere leden van de raad geïnstalleerd.

In de eerste helft van 2016 gaf Voorall in diverse stadia advies over de nieuwe Gehandicaptennota 'Sterk zijn Hagenaars

10

29 september 2016
Voorall 10 jaar

met een beperking 2016-2019'. De achterban is hierbij nauw betrokken geweest. Daarnaast is in de fase van besluitvorming met diverse politieke partijen overleg geweest over de in de nota gekozen prioriteiten. Ook leverde Voorall een bijdrage aan het advies 'Wijziging in de regeling Maatschappelijke ondersteuning'.

Een mijlpaal voor mensen met een beperking in Nederland was het van kracht worden van het 'VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking' op 14 juli 2016. Hiermee komt toegankelijkheid van de openbare ruimte en de participatie in de samenleving van onze doelgroep in een nieuw daglicht te staan. Het Verdrag versterkt de positie van mensen met een beperking aanzienlijk, omdat het bepaalt dat zij gelijke rechten hebben op het gebied van werk, wonen, zorg, vervoer, onderwijs en vrijetijdsbesteding. De gemeente moet dit bevorderen of er voor zorgen dat dit wordt gerealiseerd. Om die reden gaat de gemeente binnenkort een projectgroep instellen, waarin ook Voorall zitting krijgt, die de voortgang van de gemeentelijke gehandicaptennota gaat monitoren en indien nodig gaat bijsturen. Wim Carabain zegt erover: "Iemands beperking kan nu niet meer worden gezien als een eigenschap van die persoon, maar als een tekortkoming van de fysieke en/of maatschappelijke omgeving."

Voorall blijft zich de komende periode manifesteren op de bekende terreinen van toegankelijkheid van het openbaar vervoer, publieke gebouwen, de openbare ruimte en de zorg. Daarnaast gaan wij ons ook richten op het bevorderen van de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt en de woningmarkt. Op alle terreinen is het nodig dat de belangen van Hagenaars met een beperking worden behartigd.

Dat is een aanzienlijke opgave. Gezien de belangen die op het spel staan, is de urgentie echter groot om enerzijds gelijkwaardige en zelfstandige participatie aan de samenleving te bevorderen en anderzijds het gemeentelijke beleid en de regelgeving positief te beïnvloeden. Veranderingen komen immers niet vanzelf.

Om de volgende tien jaar net zoveel successen te boeken als in het achterliggende decennium is het onontkoombaar dat Voorall de komende jaren verder gaat groeien. Nu zijn al bijna 80 vrijwilligers - veelal mensen met een beperking - actief voor Voorall. Dat aantal kan gemakkelijk groeien naar 100.

Samen met de (ervarings)deskundige vrijwilligers en de samenwerkingspartners blijft Voorall ook komende periode de belangen van Hagenaars met een beperking behartigen.

Dat gebeurt door de gemeente te adviseren, door informatieverstrekking aan de achterban en door gerichte acties. Altijd is Voorall bezig om de belangen van Hagenaars met een beperking hoog

op de agenda te krijgen en te houden. Ons doel blijft het zo zelfstandig mogelijk participeren door mensen met een beperking in Den Haag.

Het team van Voorall

Vrijwilligers

Bij Voorall is een hechte groep van zo'n 80 vrijwilligers actief die zich belangeloos vanuit hun hart inzet voor de doelgroep. Zij vormen een onmisbare factor in het succes van Voorall. Met veel toewijding en deskundigheid zorgen zij voor de kwaliteit en continuïteit van talrijke activiteiten. Bijzonder is dat veel vrijwilligers zelf ook tot onze doelgroep behoren. Zij zetten zich met hun beperking en met passie en gedrevenheid in om de positie van Hagenaars met een beperking te verbeteren.

Wat zij daar zelf over zeggen:

"Ik doe mijn werk als vrijwilliger bij Voorall, omdat ik in mijn directe omgeving heb ervaren wat leven met een beperking betekent en welke obstakels je daarbij tegen komt."

"Bij Voorall word ik gewaardeerd en dat voelt als een warme deken."

"Als je veel hulp nodig hebt voor je beperking, dan is het voor wat evenwicht goed om iets terug te kunnen doen."

"De kracht van Voorall zit in het omgaan met elkaar als mens!"

Colofon

Dit is een uitgave van Voorall.

Samenstelling:

Wim Carabain

Lisa Koolhoven

Ieke de Leeuw

Margreet Roemeling

Yvonne Roos

Tillie van Wijk

Ontwerp:

Matglas Ontwerpbureau

Foto's:

Voorall bedankt alle fotografen die in deze 10 jaar hun foto's aan ons ter beschikking hebben gesteld.

Foto's Lustrum:

Studio Oostrum

Den Haag, september 2016

10

Van Diemenstraat 196
2518 VH Den Haag
070 365 52 88
info@voorall.nl
www.voorall.nl
www.facebook.com/voorall
www.twitter.com/voorall

VOOR*all*
voor Hagenaars met een beperking